

MATLAB Kursu

HAZIRLAYAN: BURAK ÖZPOYRAZ - burakozpoyraz@gmail.com

Table of Contents

DERS - 3.....	1
1) KOŞULLAR.....	1
1.1) If / Else Yapısı.....	2
1.2) Switch / Case Yapısı.....	3
2) DÖNGÜLER.....	4
2.1) For Döngüsü.....	4
2.2) While Döngüsü.....	6
3) PROBLEM / BİLDİK Mİ?.....	7

DERS - 3

1) KOŞULLAR

Koşullu işlemler (Conditional Execution), programın bir takım değişkenlere bağlı olarak farklı bir biçimde ilerlemesi anlamına gelir. Yukarıdaki görseldeki örneği inceleyecek olursak, müşterinin ödeyeceği hesap aldığı ürüne göre değişiklik gösterir. Yani burada koşullar devreye girer. Koşullu işlemlerin çalışma prensibi aşağıdaki gibidir:

Müşteri **eğer (if) espresso içerse (expression)**

- \$3 ödeme yapacak. (statement)

Yok **eğer (else if) cold brew içerse (expression)**

- \$5 ödeme yapacak. (statement)

Yok **eğer hiçbirini değilse (else)**

- Ödeme yapmayacak. (statement)

1.1) If / Else Yapısı

```
drink = "espresso";  
if drink == "espresso"  
    check = 3;  
elseif drink == "cold brew"  
    check = 5;  
else  
    check = 0;  
end
```

Koşullar (expression) karşılaştırmalardan (relational operators) veya mantık işlemlerinden (logical operators) meydana gelir. Bu işlemlerin hepsi sonucunda doğru (true, 1) ya da yanlış (false, 0) sonuç döndürür. Bu sonuçlara göre de gerçekleşecek olan işlem belirlenir.

Relational Operations

```
a = 6;  
b = 5;  
if a < b  
    result1 = "a is less than b";  
elseif a == b  
    result1 = "a equals to b";  
else  
    result1 = "a is greater than b";  
end  
  
c = 4;  
d = 7;  
if c <= d  
    result2 = "c is less than or equal to d";  
elseif c ~= d  
    result2 = "c does not equal to d";  
end
```

Logical Operations

```
time = 1;  
money = 0;  
energy = 1;  
if time && ~money && energy
```

```

    person = "young";
elseif ~time && money && energy
    person = "working adult";
elseif time && money && ~energy
    person = "old";
elseif time && ~money && ~energy
    person = "pity";
end

bit1 = 0;
bit2 = 1;
if xor(bit1, bit2)
    result3 = 1;
elseif bit1 || bit2
    result3 = 2;
else
    result3 = 3;
end

```

İç içe koşullu ifadeler tanımlanabilir.

```

a = -2;
if a < 0
    if abs(a) < 3
        a_range = "a, 0 ile -3 arasında bir değerdir.";
    elseif abs(a) == 3
        a_range = "a, -3'e eşittir.";
    else
        a_range = "a, -3'ten küçük bir değerdir.";
    end
elseif a == 0
    a_range = "a, 0'a eşittir.";
else
    if abs(a) < 7
        a_range = "a, 0 ile 7 arasında bir değerdir.";
    elseif abs(a) == 7
        a_range = "a, 7'ye eşittir.";
    else
        a_range = "a, 7'den büyük bir değerdir.";
    end
end
end

```

1.2) Switch / Case Yapısı

```

team = "GS";
switch team
    case "GS"
        color = "sarı-kırmızı";
    case "FB"
        color = "sarı-lacivert";
    case "BJK"
        color = "siyah-beyaz";
    case "TS"
        color = "bordo-mavi";
end

```

```
otherwise
    color = "belirsiz";
end
```

2) DÖNGÜLER

Döngüler bir takım kodların tekrar tekrar çalıştırılması anlamına gelir. Bir döngünün ne kadar devam edeceği iki şekilde belirlenebilir:

1. Eğer döngünün kaç defa çalışacağı biliniyorsa, döngü o **sayı için (for)** çalıştırılır.
2. Eğer döngünün kaç defa çalıştırılacağı bilinmiyor ancak herhangi bir koşul sağlandıkça devam edeceği biliniyorsa, döngü o koşul sağlanmayana kadar, başka bir deyişle o koşul **sağlandığı sürece (while)** çalıştırılır.

Döngüler çok kullanışlı olsalar da bazı noktalarda süre açısından çok verimsiz olabiliyorlar. Bu durumda döngülerin yapacağı iş daha basit ve verimli matris işlemleri ile gerçekleştirilmelidir.

2.1) For Döngüsü

Eğer döngünün kaç defa çalıştırılacağı biliniyorsa, for döngüleri kullanılır.

```
sum_val = 0;
for i = 1 : 10
    sum_val = sum_val + i;
end

vector = [1 2 3 4 5 6 7 8 9 10];
vector_sum = 0;
for i = 1 : length(vector)
```

```

    vector_sum = vector_sum + vector(i);
end
vector_avg = vector_sum / length(vector);

```

Bir döngü yerine bir matris işlemi kullanmanın ne kadar avantajlı olacağını analiz edelim.

```

long_vector = 1 : 1e8;

tic
long_vector_sum = 0;
for i = 1 : length(long_vector)
    long_vector_sum = long_vector_sum + long_vector(i);
end
long_vector_avg = long_vector_sum / length(long_vector);
toc

tic
long_vector_avg2 = mean(long_vector);
toc

```

Eğer bu işlemi toplamda 1 milyon defa yapmamız gerekirse döngü ve diğer işlem arasındaki süre farkı aşağıdaki gibi olur.

```

time_loop = 1e6 * x / (3600 * 24);
time_mean = 1e6 * x / (3600 * 24);

```

Döngü indisinin alacağı değerler aralıklı olarak belirlenebilir.

```

odd_sum = 0;
for j = 1 : 2 : 100
    odd_sum = odd_sum + j;
end

```

Döngü içerisinde döngüler tanımlanabilir.

```

A = [1 2 3 4 5;
     6 7 8 9 10];
A_size = size(A);
row_num = A_size(1);
col_num = A_size(2);
A_sum = 0;
for row_index = 1 : row_num
    for col_index = 1 : col_num
        A_sum = A_sum + A(row_index, col_index);
    end
end

```

ÖRNEK

1 ile 100 arasında rastgele tam sayılardan meydana gelen 4x4 boyutunda bir matris üretiniz. Daha sonra, bu matrisi inceleyerek aşağıdaki koşulları sağlayacak yeni bir matris üretiniz.

1. Sol köşegendeki elemanlar, yeni matristeki köşegenlere toplanarak eklenecektir.
2. Sol köşegen haricindeki elemanlardan 50'den küçük veya 50'ye eşit olanlar için yeni matriste aynı yere -2, 50'den büyük olanlar için de yeni matriste aynı yere 102 konulacaktır.

Rastgele oluşturulan bir matristen yukarıdaki koşulları sağlayarak yeni matris oluşturmaya bir örnek aşağıda verilmiştir:

2	16	34	5	→	2	-2	-2	-2
16	84	93	22		-2	86	102	-2
41	78	98	53		-2	102	184	102
7	36	62	85		-2	-2	102	269

```
M = randi([1, 100], [4, 4]);
N = zeros(4, 4);
for row_index = 1 : 4
    for col_index = 1 : 4
        m = M(row_index, col_index);

        if row_index == col_index
            diag_sum = 0;
            for i = 1 : row_index
                diag_sum = diag_sum + M(i, i);
            end
            N(row_index, col_index) = diag_sum;
        elseif m <= 50
            N(row_index, col_index) = -2;
        else
            N(row_index, col_index) = 102;
        end
    end
end
```

2.2) While Döngüsü

Eğer döngünün kaç defa çalıştırılacağı bilinmiyor ancak bir koşul sağlandığı durumda duracağı biliniyorsa while döngüleri kullanılır.

```
a = 0;
while a < 10
    a = a + 1;
end

rand_vector = randi([1, 9], 1, 7);
index = 1;
element = rand_vector(index);
fprintf("%d\n", element);
while element < 5 && index < length(rand_vector)
    index = index + 1;
    element = rand_vector(index);
    fprintf("%d\n", element);
end
```


3) PROBLEM / BİLDİK Mİ?

Bir sayı tahmin oyunu programlayacağız. Bunun için, bilgisayar tarafından 1 ile 1'den büyük bir sayı (x) arasından rastgele bir tam sayı alacak ve bu sayıyı tahmin etmeye çalışacağız. Oyunda olmasını istediğimiz özellikleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

1. Her tahminden sonra bilgisayar bize tahminimizin gerçek sayıdan büyük ya da küçük olduğu bilgisini vermelidir.
2. Maksimum tahmin sayısı için limit (L) olacaktır.
3. Verilen tahmin limiti kadar ya da limitten daha az sayıda tahmin yaparak sayıyı bilebilirsek oyunu kazanmış yoksa kaybetmiş olacağız.
4. Her oyun bittiğinde program bize tekrar oynamak isteyip istemediğimizi sormalıdır ve biz istedikçe yeni oyun başlamalıdır.
5. Yeni oyun istemediğimizde program durmalı ve bize oynadığımız tüm oyunların sayısını, galibiyet sayımızı ve mağlubiyet sayımızı göstermelidir.
6. Oyunda farklı zorluk seviyeleri olacaktır:

- *Çok Kolay*: $x = 10$, $L = \infty$
- *Kolay*: $x = 10$, $L = 6$
- *Orta*: $x = 50$, $L = 5$
- *Zor*: $x = 100$, $L = 4$
- *Çok Zor*: $x = 500$, $L = 3$

- *Kendin Belirle*

```
new_game = 1;
num_game = 0;
num_win = 0;
num_lose = 0;
while new_game == 1
    valid_difficulty_input = 0;
    while valid_difficulty_input == 0
        difficulty = input("1 ile 5 arasında bir zorluk seviyesi seçiniz, " +...
            "kendi zorluk seviyenizi seçmek için 0 tuşlayınız: ");
        if difficulty == 0
            valid_x_input = 0;
            while valid_x_input == 0
                x = input("Lütfen 1'den büyük bir sayı giriniz: ");
                if x > 1
                    valid_x_input = 1;
                end
            end
        end

        valid_L_input = 0;
        while valid_L_input == 0
            L = input("Maksimum tahmin sayınızı seçiniz, " +...
                "eğer limit koymak istemiyorsanız 0 seçiniz: ")
            if L == 0
                L = 1e6;
                valid_L_input = 1;
            elseif L > 0
                valid_L_input = 1;
            end
        end

        valid_difficulty_input = 1;
    elseif difficulty == 1
        x = 10;
        L = 1e6;
        valid_difficulty_input = 1;
    elseif difficulty == 2
        x = 10;
        L = 6;
        valid_difficulty_input = 1;
    elseif difficulty == 3
        x = 50;
        L = 5;
        valid_difficulty_input = 1;
    elseif difficulty == 4
        x = 100;
        L = 4;
        valid_difficulty_input = 1;
    elseif difficulty == 5
        x = 500;
        L = 3;
        valid_difficulty_input = 1;
    end
end
```



```

        end
    end

    rng("shuffle");
    rand_int = randi([1, x], [1, 1]);
    guess_count = 1;
    true_guess = 0;
    while guess_count <= L && true_guess == 0
        guess = input("Lütfen bir tahmin yapınız: ");
        if guess == rand_int
            true_guess = 1;
            fprintf("Doğru bildiniz!!!\n");
        elseif guess < rand_int
            fprintf("Bilemediniz :( Daha büyük bir sayı " +...
                "tahmin etmeniz gerekiyor.\n");
        else
            fprintf("Bilemediniz :( Daha küçük bir sayı " +...
                "tahmin etmeniz gerekiyor.\n");
        end
        guess_count = guess_count + 1;
    end

    num_game = num_game + 1;
    if true_guess == 0
        num_lose = num_lose + 1;
        fprintf("Oyunu kaybettiniz :(\n");
    else
        num_win = num_win + 1;
    end

    valid_new_game_input = 0;
    while valid_new_game_input == 0
        new_game = input("Yeniden oynamak istiyorsanız 1, " +...
            "istemiyorsanız 0 tuşlayın: ");
        if new_game == 0 || new_game == 1
            valid_new_game_input = 1;
        end
    end

end

fprintf("Toplam oynadığınız oyun sayısı: %d\n", num_game);
fprintf("Toplam kazandığınız oyun sayısı: %d\n", num_win);
fprintf("Toplam kaybettiğiniz oyun sayısı: %d\n", num_lose);

```